

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre . . . . . 3 korona.
 Egészévre . . . . . 12 „
 Vidékre: Negyedévre . . . . . 5 „
 Egészévre . . . . . 20 „

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

== Egyesszám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Az igazi közvélemény.

május 27.

Ama közvéleménnyel szemben, melyet a részére váltott vasuti menetjeggyel csoportonként szállítanak Budapestre, megmozdul immár Magyarország igazi közvéleménye és azok, akik kifejezést adnak neki, biztosak abban, hogy szavukat mindenütt meghallják s hogy nem kell nekik lengő zászló alatt tulhangos énekszóval a képviselőház elé vonulniok azért, hogy magukat észrevétessek. Megérti immár a nemzet valóban, hogy — miként Széll Kálmán már régen rámutatott s miként Tisza István gróf Biharvármegye közgyűlésében kijelentette — magának kell megvédenie magát ama merényletek ellen, melyekkel fejevesztett hazafiasságból akarják őt meglátogatni. A felvilágosodott önkényuralom korában egy híres porosz király csendőrökkel kényszerítette a parasztokat, kik nem értették át a saját javuk megalapítását, oly termények ültetésére, melyek éhínség idején megmenthetik és valóban megmentették őket. Sze-

rencsére mi nem vagyunk önkényuralom által kormányzott nép. A parlamentarizmus azt jelenti, hogy a nép maga tisztában van érdekei dolgában s ennek folytán magából a népből kell a kezdeményezést is megragadni, hogy ez érdekek megóvassanak, kell tiltakozó szót emelni. — ha ez érdekek bármely okból megsértetnek. Ezért az a mozgalom, mely most keletkezik az országban, egyedül helyes, valódi kezessége a politikai érettségnek. Ha az ellenzék magatulbecsülés által félrevezetett s másokat félrevezetve világá kiáltja, hogy a nemzet mögötte áll, kell hogy megmutassa a nemzet, hogy egészen más tábortban van, mint amely az ellenzék tábora. Ha az ellenzék valóban oly nagy tisztelettel viseltetik a nemzeti akarat iránt, mint égre-földre esküszik — akkor ez akarat előtt feltétlenül meg kell hajolnia, midőn ez a nemzeti akarat oly hamisítatlanul nyilatkozik meg, mint ahogy most történik. Ha ezt nem teszi, akkor bizonyítékot szolgáltat arról, hogy minő tiszták azok az indokok, me-

lyek által különben is alkotmányellenes magatartásában vezeteti magát.

Ama nyilatkozatoknak, melyek az országból erednek, kétféle legitimációjuk van: az egyik az a véleménynyilvánítási jog, mely a köztörvényhatóságokat megilleti, a másik azoknak a nyilvánosoknak elismert testületeknek a tanácskozási joga, melyekben az ország javának anyagi kérdései fölött tanácskoznak. A kereskedelmi és iparkamarák tiltakoznak az ellen, hogy az ellenzék a parlamenti gépezet megbénítása által rendkívül súlyosan, talán helyrehozhatlanul károsítja az ország anyagi fejlődését. E kamarákat kizárólag ez a szempont, az adott viszonyok közt talán a legfontosabb, vezeti és ezért finom tapintattal kerülnek a politikai térre való lépést, elvi politikai kérdések felvetését. Másként áll a dolog a köztörvényhatóságoknál. Ezeknek teljes joguk van a politikai állásfoglaláshoz és most iparkodnak is kihasználni ezt a jogukat. De ha tisztában vannak azzal, hogy az obstrukció mily na-

A föld.

Irta: Pintér Pál.

Mindenki ösztönszerűleg a gyufatartó felé nyult, a mikor az öreg Vili bácsi a szivart szájába vette; tizen is kínálta tüzet, mert már jól tudták, mi jár a rágyujtással: az öreg apró ember két átvárásolta az első szippantás, az első kigyózó füstkarikával megnyitott az emlékezőkezések tárháza; mindig tudott érdekes témát az öreg, mindenre meg volt a maga története és mikor a tengeri fürdőn pihenő nagy férfitársaság az ebédvégeztével kiült a teraszra és az ebédutáni feketekávé szűrcsölvé s megrágvata napi eseményeket meg megakadt a társaság, elő állt az öreg és a társaság feszülten várta az „anyagot”. Az anyag pedig pontosan megjött, szétesztődött az elmék között s volt miről vitatkozni délutánhosszat . . .

Önkéntes voltam akkortájtban, — kezdte az öreg ur, füstfelhőkbe burkolva magát, — gyermekkori vágyam szerint való tengerész önkéntes. Akkor még különösen rajongtam a tengerért, a szárazföld gyönyöreit végigkóstolva, minden vágyam a tenger felé hajlott és hej! most is, a hogy itt ülve nézek a csendes viztüköre, szinte érzem mint csábítgat vissza! De már hiába, fájdalomban tanultam megismerni a földet — de ép

ennek a históriáját akarom nektek elmesélni.

Hát mondom tengerész önkéntes voltam negyed magammal a „Radecky“-n s a büszke tengerjáró tán sohasem lát többet oly szálas erős szittya legényeket mint mi voltunk. A legénység a dalmát partokról került ki, egy-két magyar fiu is akadt közte és így egy komániában szépen összefértünk; esténként kiüve a fedélzetre dalolgattunk. Volt egy hadnagyunk, valami Herzog nevű dunántúli fiu, a ki mindenáron magyarra akarta szoktatni az olaszokat és komikus volt aztán hallani, mit erőlködnek a susogó olasz ajkak a ropogós magyar szavak kiejtésében. — Végre Póla békés lakói deputációban könyörögtek, hogy az éneklést hagyjuk abba, mert nem tudnak tőle aludni; a kapitány málta ugyan a szárazföldieket de a nórázást beszüntették.

Három hónap telt el így tanulás közben. A mikor egy elkésett regrutat hoztak erős fedezet alatt. Kíváncsian sereglettünk köréje, mert kalados, szinte regényes hírek előzték meg; a három hónapot egyesben ülve le, mert a bevonulás előtt megszökött. — Mondják, rabja volt a földjének s gyermekkorá óta ki nem mozdult szülei anyájáról, melynek földjét háládatos gyermekként maga művelte. Az iskolából csak az írást-olvasást vette fel és valóban isten csodája,

hogy tengerésznek sorozták be és mondják, hogy jelentkezésékor ezt tudára adva, elsápadt, s kitámolyogva a szobából eltűnt. — Alruhát vett fel, bajuszt, szakált ragasztott s úgy állt be cselédként a szülei házába; egy elesapott kocsi jelentette fel és bár erősen védekezett, elfogták s röviden végeztek vele.

Hatalmas szál embernek képzeltek, mint általában a föld munkásairól képet alkotunk magunknak, de csalódtunk. vézna, beesett mellü ember volt, akinek a tagjai lötyögött a bő zubbony és csep-pet sem félemletes külsőt mutatott. Arcán szelid vonás ült; csak a szeméből villogott elő dacos tekintet, de ez is eltűnt onnan és mint anya a gyermekére gyengéden tekintett egy kis ládikára, a melyet göresösen szorongattak ujjai. Volt valami misztikus a furesa alakú kis ládikában s kíváncsian vettük körül; ő azonban eltűnt a legénység szobájába és bármennyire égtünk a kíváncsiságtól, a láda titka egyelőre rejtély maradt.

Az önkéntesek gyorsan összeverődtek egy ágyu mellvéde alatt s izgatottan vitatták az érdekes témát; valamennyi többé kevésbé világi és így kozmopolista volt, én Török barátommal imádtuk a tengert, sehogysem tudtuk tehát megérteni ezt a nagy földszertet; hasztalan vitattuk, hangzottak érvek kontra hiányzott egy, a ki védje is a szegény

gyon károsítja a parlamentárizmust és az ország politikai tekintélyét; ha tisztán áll előttük az, hogy az obstrukciót csak passzív ellenállással lehet legyőzni és hogy ez az ellenállás csak akkor lehet hathatós, ha a többség egyszélesen és zárt sorokban áll vezére mögött — ugy bizonynyal helyesen teszik — ha tekintettel a legujabban előfordult sajnós esetekre, azt a kívánatukat is kifejezik, hogy a parlament többsége rendületlen, törhetetlen egységben álljon a kormány mögött.

Legujabb hírek.

Saját tudósítónktól.

Budapest, május 27.

Gróf Khuen Hédervár horvát bár tegnap Bécsből érkezve felkereste Széll Kálmán miniszterelnököt s vele egy óránál tovább értekezett. Ugyanakkor jelent meg ott gróf Szápáry László fiumei kormányzó is, aki egy ideig szintén részt vett a bán és a miniszterelnök közötti tanácskozáson. Hír szerint a horvát bán nemcsak a horvátországi viszonyokról, hanem a Bécsben folytatott értekezletekről is, melyeket a bán Kállay közös pénzügyminiszterrel és Pietreich közös hadügyminiszterrel folytatott, részletes jelentést tett Széll Kálmán miniszterelnöknek és teljes garanciát nyújtott az iránt, hogy a Horvátországban elhelyezett magyar államhivatalnokoknak egyetlen hajuk-szála sem fog meggörbülni. Egyébként pedig a forrongások elnyomására, ha politikai eszközök nem ele-

genlők, katonai beavatkozásról is gondoskodva van. Erre azonban minden valószínűség szerint nem kerül a sor.

Erdekes, hogy midőn gróf Szápáry László fiumei kormányzó a miniszterelnöktől kijött, a miniszterelnök előszobájában több képviselővel találkozott. Ezeknek fölemlítvén, hogy ma este Fiuméba utazik, a képviselők egyike megjegyezte, hogy természetesen a déli vasuton. — Miért? — kérde a fiumei kormányzó. — Azért — volt a válasz — mert a déli vasut nem megy Horvátországon keresztül. — A fiumei kormányzó erre azt jelentette ki, hogy inkább megváltoztatja utirányát, hogysem azt higgyék, hogy magyar embernek Horvátországon keresztül utazni veszélyes.

Míg ezek folytak a miniszterelnöki szobában, azalatt a képviselőházban Barabás Bélát, aki az egész ülést kibeszélte, alig hallgatta a függetlenségi párt két ember. Általában feltűnt, hogy Barabás Béla nagyon szentimentális hangon hirdette, hogy az obstrukció ki fog tartani, nem fog engedni. Az augurok meg is jegyezték, hogy miért ezt hirdeti, ha igazán meg akarják tenni?

Ma választották meg a kvóta bizottságot, melynek tagjait tegnap kändálták a szabadelvű párt értekezletén. Az elhunyt Szeitovszky János helyett új tagot kellett választani, és a szabadelvű pártban beállott kedvezőbb hangulatnak jeléül veszik, hogy habár Szeitovszky a volt nemzeti párthoz tartozott, mégsem merült fel az az óhaj, hogy az új tagot is a volt nemzeti párt köréből vegyék. Így jutott be a kvótabizottságba állandós meglepedésre gróf Andrássy Gyula, ki eddig nem volt tagja a kvótabizottságnak.

Sokat beszéltek ma is a folyosón a Nagyvárad című lapról, mely vezércik-

kében hirdette, hogy gróf Tisza István van miniszterelnöknek kiszemelve. A cikknek címe is így szólt: Tisza István miniszterelnök. Azért tűnt föl ez, mivel a Nagyvárad című lap kormánypárti s ha a kormánnyal nem is, de a kormánypárttal mindenestre összeköttetésben áll. A dolog gróf Tisza Istvánra volt a legkellemetlenebb.

Az obstrukció vezetői közt azonban többen voltak, a kik ezt a téves információt ómennek tekintették. Ezek nem beszéltek róla sokat, csak némán — öszszenéztek.

g. b.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, május 26

Ma már nagyobb számban jelentek meg a honatyák a házban mindkét oldalon. A függetlenségiék nem azért siettek ide, mintha a kvótabizottságban részt venni akartak volna, sőt ellenkezőleg a választás ellen akartak demonstrálni. Tüntetőleg nem szavaztak.

Azután az exlexjelentés agyoncsépelését folytatta a függetlenségi párt. Horváth Gyula untatta a házat és a képviselők az unalom elől a folyosóra siettek, a hol ma ismét megjelentek Tisza István gróf és Andrássy Gyula gróf, de az ellenzékek alig állanak szóba már, kisebb-nagyobb szabadelvűpárti csoportokkal vitatkoztak.

A Csávolszky beszéde néhány embert mégis bemozgósított a terembe. Csávolszkynek főgyönyörűsége most a licitalás a szavakkal és szólásokkal. Miután kisebb támadások már nem hatnak egy-

földet és én a sok hiábavaló beszédől elkeveredve lakadtam ki; hát mi szeretni való van azon az agyonnyomorgatott földön.

Nézétek a tengert, száz barázda szántja nap-nap után és meg sem látszik rajta! Nézzétek a hullámokat, mint óriás hegyek, zudulnak fel, hogy csendesen szétfoszolva játékkukkal gyönyörködtesék az embert; nézétek az óriási víztükröt a millió és millió apró fodorról: csupa eleven erő, mely az ember szolgálatában áll; nem zugolódik, nem tör ki ura ellen és évezredek szolgálat után itt van oly frissen, olyan rugékonnyan, mint akkor; hát van-e szebb a teremtésben, mint a tenger?

„A föld“ hangzott fel a hátam mögött egy hang és meg lepette tekintek hátra, a mi új regrutánk arca lett látható „a föld uraim“ — folytatta lelkesülten, „a szászor elesigázott, kifacsart föld, a mely azért tisztelesen adja vissza az elvetett magot; a föld uraim, a melytől van sebbel, agyonkövezve a hitvány emberek kényelméért, megátkozva saját fiaitól, a kiket ő táplált és ő nevelt, mégis biztos talajt nyújt a gyarló embereknek. Békén türi, mint tör reá ez az átkozott víztömeg s bosszúból megháromszorozva a termést az elöntött területen; mi a tenger? egy szeszélyes hullámtömeg és a hajó szétroppanva merül a tenger fenekére: a ki földön vetette meg lábát, meg is védi azt: reng reszket a mikor fiait ádáz harcban látja egymás ellen s szeliden takarja be azt, a kinek elvégeztetett idelen. Tiszteljük a földet, uraim, mert a legnagyobb erő abban van mert nagyobb a tengernél: határolja azt! Arca átszellemlült, hangja ércessé

vált; Ugy állott előttünk, mintha a régi bálványimádók egyik papja volna, a ki é hal eszményeiért: szemét a most is kezében levő ládikára függesztette, melyet lassan felbontott: föld volt benne, puha fekete föld és a hü gyermek rajongó szeretetével csókolta az alaktalan tömeget. Nem mert senki ellentmondani neki — a szülőföld gondolata nyílt át szívünkön és mély rokonszenvet éreztünk a szegény fiu iránt, akit elszakítottak szerelmesétől, a földtől; hadnagyunk oda-jött közben s hogy az „abnormális“ jelenetnek véget vessen, nyers hanggal igyekezett meghatottságát elpalástolni.

„Dummer Kerl“ eredj a többivel szorolni, parancsolá és a fiu megindult, gyűlölettel telt tekintetét a tisztre irányozva. Nehezen szabadultunk a hatása alól és jó ideig semmi sem törte meg a csendet, sőt magam is mintha nem láttam volna oly felségesnek a tengert; mintha tényleg a gyilkos hullámtömeget láttam volna közeledni és agyamban megvillan a mire eddig még nem gondoltunk: igen, egy szeszélyes hullám s szétroppanva merül a hajó a fenékre. „Eh“! szoltam, hangosan gondolkozva a földön is egy lépés és ezer veszedelem fenyeget felénk! De kifakadásom nem talált sehoh sem vízhangra.

Lefekvéskor is ott motoszkált a fejünkben a gondolat s nehezen nyomott el álom; éjféli felé puskalövés dörrenése riasztott fel és lélekszakadva rohantunk a fedélzetre, a hol a kapitány dühösen rikácsolt: „A nyomorult földévéje kibálta mi az ördögnek küldenek nyakamra ily rebilis kutyát!“ Két csónak le, reflektort rányozni, harsogott éles hangja és a szénrudak sercegése azonnal halha-

tóvá vált; az erős fehér fényárban a tengerben megjelent a mi földimádó regrutánk alakja, a mint erősen uszik a part felé; utját piros csik jelölte, úgy látszik a lövés talált. Eszeveszetten kaptunk a lebecsátott csónokhoz, mire ő kétségbeesetten törte magát kifelé: késő volt, a megfeszített erővel hajtott csónokok már körülfogták és kidobták a mentő kötelet nem fogta meg. Közvetlen közelében nyomoltunk s erővel vonszoltuk fel a csónakba. Sietve téptük le a ruhát róla s megdöbbenve huzódtunk hátrább a golyó a hátán ment keresztül és mellét furta át. Emberfeletti erővel védekezett még, de ereje lankadt, száján kibugygyant a vér s mire a hajóba visszakerültünk, elvesztette eszméletét. Óvatosan emeltük fel a kötél hágsón s vittük be a kórterembe. Láttuk, hogy nem sokáig bírja s egyikünk sem mozdult az ágya mellől: fájt mindenikünknek valami, mintha hozzátartozónkat ölték volna meg a fiuban, örültünk, hogy segíthetünk neki és lélekzet folytva vártuk feleszmél-e még?

Egyetlen egyszer nyitotta fel szemét. A „láda a láda hörögte“ a gazemberek utánam löttek, a kezemből kivesszett a láda, a föld, az én édes szülőföldem pora! Oh jaj! a tengerbe az átkozott vízbe került! Teste kissé felemelkedett, tekintetét révedezve jártatta rajtunk s tán a résztvevő arcoktól felbátorítva mozdult meg ajka: „Uraim“ — halkán tört a hang csak elő, — ha meghalok, ne de, ne itt, hanem az édes szülőlf . . . hangja elfúlt, nagyot hördült s vissza esett az ágyra. Vége volt.

Nem fejezte be, amit mondani akart de megértettük. És másnap én, társaim nevében repperton jelentkeztem a kapi-

oldalán sem. mind erősebb és erősebb kifejezéseket vesz elő saját külön szótárából.

A karzat különben, a mely ma zsufova volt kedvteléssel hallgatta Csávolszkyt, mert alatta zugott — morajlott a szélbal és csilingelt az elnöki csegettü.

A helyzetet pedig csak Sturm félhivatalos szerkesztő nem veszi komolyan. A mikor őt kérdezik a legbenfentesebb politikusok is a helyzet felől, — azt feleli:

— Láttam én már más szeleket is!

— De — teszi hozzá — senki ebben kétértelműséget ne lásson.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Lukács László, Plósz Sándor, Cseh Ervin.

Elnök fél 11-kor megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

A kvótabizottság.

Elnök elrendeli a szavazást a kvótabizottságra.

A szavazás alatt az ellenzék, illetve a két függetlenségi párt nem szavazott. A midőn Barabás Béla nevét a távollevők között olvasták fel, Barabás Béla tiltakozott ez ellen.

— Itt vagyok, de nem szavazok! Ne tessék engem a távollevők között felolvasni, — ezt kiáltotta.

Es utána a többi függetlenségi képviselő is ugyanezt kiáltotta.

A szavazás berekesztése után

Barabás Béla tiltakozott az ellen, hogy azon képviselők neveit, a kik a szavazásban részt nem vettek, a távollevők között olvassák fel. Ők tudatosan nem szavaztak, de mint jelenlevőket nem is lehet őket a távollevők közé sorozni. — Kéri, hogy a naplóban őket mint jelenlevő, de nem szavazókat jegyezzék fel.

tány előtt, előadva kérésünket, hogy a fiut, a ki a föld miatt halt meg, legalább a szárazföldön temessük el. A költségeket — mondtam — fedezzük mi.

Elutasított, rámrípakodva mérgesen. Ne ártsák bele magukat oly dologba, a mihez nem értenek; a dezentor számára nincs teljesíthető kérelem s ha a regula az hogy a tengerbe ereszem meg is fogom tenni, vagy tán hadihajón vagyunk és nem színészek — mi?

Es a szegény fiut, a ki oly fanatikusan gyűlölte a tengert, zsákba varrva eresztették le oda; tán megbékélt odalen hisz a ládikájával került újra össze, a földdel a melyet legjobban szeretett!

Harminc éve mult már ennek, de mindig elfacsarodik a szívem, ha rá gondolok. Hányszor határoztam el magam, hogy felkutatom és hazahozom őt az édes anyaföldre, a mely bizony esendes menedéket nyújt martir fiának. Eh! de hol van már ő a kinek én hálával tartozom mert megtanított szeretni azt, a mi első előttünk: a földet!

* * *

Az öreg ur nagyot szippantot s egész elbujt a felszálló füstben: tán hogy eltakarja arcát, melyen két csillogó könyecsepp hagyott nyomot társaság még nem ocsudot fel a hallgatásból, bár többen már kételkedve rázták fejüket de hátul az asztal sarkában egy fiatal esőndes fiu megghatóan bólingatott: lám ott a kis városka végén az a két domb, az is csak föld s mégis a legdrágább előtte ezen a világon! . . .

Kubik Bélának is ez a nézete, azonkívül kifogásolja azt, hogy egy-két képviselő a szolgának adta szavazólappját és így más által szavaztatott (Derűtség.)

Elnök kijelenti, hogy igazat ad Barabásnak és intézkedni fog a kérelem teljesítése iránt, a mi Kubik Béla megjegyzését illeti, arra azt feleli, hogy a jegyzők adják át szavazólappjaikat a szolgáknak és ez mindig zérusban volt: (Helyeslés.)

Ugron Gábor nem osztja barátai nézetét, mert a jelen szavazásnál a névszerinti titkos szavazás szabályai irányadók.

Elnök nem osztja Ugron nézetét.

Benedek János a választás megsemmisítését kéri, mert azoknak, a kik nem akarnak szavazni, üres lappal kell szavazniok.

Elnök szerint az újból való szavazás felesleges annál is inkább, mert a szavazás módja a naplóban meg lesz öröklítve.

Benedek erre visszavonja előbbi javaslatát, mire az incidens véget ért.

A kvótabizottság tagjainak megválasztottak: Andrassy Gyula gróf, Buzáth Ferenc, Falk Miksa, Hadik János gróf, Hegedűs Sándor, Hieronymi Károly, Hódosi Imre, Josipovich Géza, Neményi Ambrus és Tisza István gróf.

A miniszterelnök jelentése.

Horváth Gyula törvénytelennek tartja a miniszterelnök jelentését. Hasztalan hivatkozik Széll a Bánffy által adott precedensre, mert a különbség csak az, hogy akkor nem vette észre az ellenzék a törvényteleniséget, most pedig észre vette. Ezt a jelentést nem engedik kinyomatni sem.

Kubik Béla: Vonják vissza! Vonják vissza!

Csávolszky Lajos szerint az ellenzék szent fogadalmat tett a küzdelem folytatására, csodálatosnak tartja, hogy a kormány megis bizik az ellenzék gyengeségében. Pedig az ellenzék tulajdonképpen csak most kezdi az igazi obstrukciót, az igazi küzdelmet már csak azért is, hogy a kormányok egyszersmindkorra lemondjanak az ellenzék leszereléséről. Mi lesz tehát? Ennek a törvénytelen állapotnak mielőbb meg kell szűnie, az kétséget nem szenved. Négy év előtt egész sereg szabadelvűpárti ember tiltakozott a törvénytelen állapot ellen. Hol vannak most ezek az emberek?

Andrey Gyula: Hieronymi Londonban van cukorügyben. Londonban! Hej van . . . (Elnök derűtség.)

Csávolszky ezután az állami számvevőszék ellen fordul, a mely összejátszott azzal a hivatallal, a melyet ellenőriznie kellene. Az ellenőrző közeg bűnös viszonya ez a miniszteriummal, a mit meg kell torolni, mert összebeszélés történt. Az obstrukciót üdvösnek és hasznosnak tartja az ország érdekében, csak azt tartja károsnak, ha valaki obstrukciót hirdet és annak meghiusítására törekszik. Minden kormány ellen küzdeni fognak, a míg a nemzeti jogokat ki nem vivják. Addig megbuktatják ezt a kormányt másikat is, megbuktatnak 10 kormányt is, mindaddig, a míg nem győznek, (Zaj.)

Széll Kálmán min. elnök: A kisebbség a többség jogait vindikálja magának!

Nessi Pál: A nemzet többsége itt van! (Nagy zaj.)

Nagy Mihály: Igazán! (Zaj a szélsőbalon.)

Babó Mihály: Kecskemét is itt van!

Nagy Mihály: Ugy mint Halas!

Csávolszky Lajos: Az a legnagyobb baj, hogy a királynak soha sincsenek

bátor szókimondó tanácsosai, hanem hüségese eselődei.

Elnök cseppet (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Felkiáltások a szélsőbalon. Igaza van Csávolszkynek!

Elnök: Ilyen kifejezést nem szabad használni még a legélesebb politikai kritikában sem, (Tetszés jobbról.)

Széll Kálmán: Egyszerűen neveltséges! Már mindent ráfognak odaát!

Csávolszky nem fogadja el a miniszterelnöki jelentést.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök jelenti, hogy a kvótabizottság megválasztásánál 17 jelenlevő nem szavazott, szavaztak ellenben 118-an. — A szavazás eredményének kihirdetése után a jegyzőkönyv idevonatkozó részét hitelesítették.

A miniszterelnöki jelentés ellen beszélt ezután.

Lovászy Márton: Nem csodálja a ház ama tételődését hogy mit csináljon ezzel a jelentéssel.

Nessi Pál: Ugy van! Ugy! (Derűtség.)

Lovászy azt tartja, hogy Polonyi javaslatát kell elfogadni; adják vissza a jelentést a miniszterelnöknek.

Lovászy után

Kaas Ivor pünkösdi szünetet kér.

Széll Kálmán javaslatára a ház elhatározta, hogy szombattól keddig nem tart ülést. Holnap folytatják a napirendet.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Vidéki városok mozgalmái.** Nem rég tartották értekezletüket a törvényhatósági jogú városok polgármesterei, most pedig a rendezett tanácsú városok vezeték be komoly irányu mozgalmat, hogy a törvényhozás adja meg a fejlődésükhöz alapul szükséges városi törvényt. A 105 rendezett tanácsú városi mozgalma kiegészíti a törvényhatósági városok mozgalmát, a mely utóbbi a kiindulási pontnál — 1894. évben — már a saját mozgalmába bevonní kivánta a rendezett tanácsú városokat, a melyek érdekében Ehen Gyula orsz. képviselő irt legutóbb cikket a „Magyar Közigazgatás“-ban. — Igaza van minden tekintetben e cikknek, legkivált abban, hogy akárhány rendezett tanácsú város van, a mely nemcsak évi költségvetésnek méreteiben, — hanem a helyi közgazdasági, kulturális és társadalmi élet minden vonatkozásában kiállja a versenyt a törvényhatósági városokkal. Miért ne lenne törvényhatósági joggal felruházható Brassó, Cegléd, Eger, Esztergom, Gyula, Jászberény, Miskolc, Nagybecskerek, Nagykanizsa, Nyiregyháza, Szentes, Szombathely, Zenta és még egy sereg város a melyek ma megyehatósági felügyelet alatt intézik közigazgatásukat, a mely helyzet kerékkötő a megyegyűlések kevesebb számánál fogva a városokra és fölöslegesen terhes a rendesen nagyobb vármegyék adminisztrációja közben a megyehatóságokra. Akár összetalálkozik a két mozgalom, a törvényhatóságiaké és rendezett tanácsuaké, akár nem, a városi törvénynek a városfejlesztés modern alapjaira kell helyezkedni, hogy nemzeti gazdasági és kulturális feladataikat betölthessék.

× **Városi közigazgatás.** Debrecen város közigazgatási bizottsága a jövő június hónap 5 én d. u. 3 órakor tartja rendes havi ülését, Puky Gyula főispán elnökléte alatt, a város háza nagytermében. Az ülésen az egyes szakelődök terjesztik elő a május hónapi közigazgatási életre vonatkozó jelentéseiket.

× **Ujtások a városi adóhivatalnál.** A Csóka Samu tanácsos vezetése alatt álló városi adóhivatalnál nagyon üdvös ujtásokat léptetnek életbe. Az ügykezelés egyszerűsítése van első sorban tervbe véve, a melyet más városok így különösen Szeged mintájára fognak szervezni. Hogy pedig a város külsőségein lakó polgárságnak megkönnyítsék az adófizetést, a jövő vasárnaptól kezdve vasárnap délelőtt is lesznek hivatalos órák az adóhivatalban, számítva arra, hogy ezen a napon érkezésük lehet az adófizetésre.

Agról-ágra.

A méhike meg a libuska.

A históriának ez is lehetne a címe: A szenterzsébeti bíró, mert bizonyos hogy Salamon király óta kényesebb jogesetet fényesebben meg nem oldottak, mint ez a jókoponyáju székely öre az igazságnak. Kezdődött a dolog ott, hogy a szép márciusi verőfény kicsalta Sándor Jánosnak, az udvarhelymegyei szenterzsébeti gör. kath. lelkésznek a méheséből a méhet.

A tisztelendő ur híres méhtenyésztő, az ő érdeme, hogy ezt a kedves és okos passzióját megkedveltette a hiveivel is. Döngve szállt ki a kasokból a szorgalmas raj, hogy haladéktalanul munkának látva, megdézsmálja a virág édes kincsét. A döngicsélő sereg ellepte a mezőt és ekkor támadt az első baj: egy kis hatásköri összeütközés. Szent György napjáig, április 24-ig ugyanis még a libáé a mező. Az ő joga, hogy legeljen rajta és csipegetse a gyöngye füvet.

A libuskák éltek is a jogukkal; nem törődve a méhekkal. Ebből aztán veszedelem támadt, Történt, hogy egy vigyázatlan és torkos pipe bekapott egy olyan virágot, a melyen már egy méhike foglalatkoskodott. A bolond kis pipe bekapta a méhet, a bolond kis méh meg ezért a torkába eresztette a fulánkját. Ebbe aztán belé is pusztultak mind a ketten. A méhecske miatt nem lett volna patália, a tisztelendő urnak marad még elég, de már a libuska pusztulását annál jobban a szívére vette a gazdája, ifjabb Szakács János.

A liba pénzt ér, az nem száll a kasba csak úgy magától. Azért fizetni kell annak, a ki megveszi, vagy a ki elpusztítja. Szakács János azonnal jelentkezett is a kártérítési követelésével a lelkésznel és mert a tisztelendő ur nem érezte magát felelősnek a méhei cselekedetért.

Szakács János tovább ment a lelkészlekléből egyenesen a község házára. A törvényre vitte a dolgot, már csak az igazáért is. Mert azt nem hagyhatja bitangha a székely.

A szenterzsébeti községi bíró nem tanult ember. A paragrafust az esze diktálja, ezért nem akad velük baja soha. Ha törvénytudó ember volna, zavarba jött volna erre a jogesetre, Igy — nem jött zavarba. Harmadik bajszodrintásra már ki is mondta az ítéletet:

— Igazsága van kendnek, ha a libája árát követeli. Szakács János. Mert a liba a kendé

volt. Hogy a méh gazdáján követeli a libája árát abba is igazsága van kendnek Szakács János. Ha tehát be tudja bizonyítani, hogy csakugyan a tisztelendő ur méhe volt az, a mely megölte a kend libáját és nem valami idegen, idevetődött méh, akkor ítélem, hogy a tisztelendő ur fizessei meg kendnek a liba árát. Bizonyítson hát kend Szakács János.

Szakács Jánosnak megnyult az arca. Mert a méhen nincsen billog. Bizonyítani tehát nem tudott, de mert az igazát, természetesen, nem hagyhatja, appellált a székelykeresztúri járásbíróhoz. Az előtt van most a jeles pör: vajjon talál-e rá külön megoldást a szenterzsébet bírónál?

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap tünne-
napon d. e 9—12-ig.

Május 29. Keresk, és iparkamara közgyűlése
d. u. 3 és fél óraker.

Junius 5. Városi közigazgatási bizottsági ülés
d. u. 3 óraker.

Junius 6. A közigazgatási tanfolyam hallgatók
nyári táncmulatsága a nagyerdei vidamban.

Junius 8. Hajdumegye közigazgatási bizottságá
nak ülése d. e. 9 óraker.

Junius 9. Városi közgyűlés.

Pünkösdi vásár.

A kamara pünkösdi kiállítása.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara Szabó Kálmán elnöklése s Szávay Gyula titkár páratlan szakértelemre és hazafias buzgóságra valló munkálkodása mellett mind jobban közel férkőzik az élet szükségleteihez. S míg egyrészt ezeket igyekeznek kielégíteni, működését mégis mindig úgy irányítja, hogy hasznos tevékenységének eredménye meglegyen érezhető az általános kereskedelmi és ipari érdekek gyakorlati fejlesztésén.

Ime tegnap ismét okos, hazafias és szemnek, szívnek egyaránt kedves dolgot cselekedett a kamara. Kerületi iparmúzeumának szép, tágas helyiségében alkalmi vásár-kiállítást rendezett, mely tegnap nyit meg és szombatig lesz nyitva.

A hogy a kiállítás megnyit, a közönség valósággal elárasztotta a nagy termet és szinte vetélkedve vásárolt össze sok mindenfélét a szebbnél szebb, ügyes, kedves, hasznos házi ipari készítményből.

A kiállítást délelőtt 10 óraker Szabó Kálmán kamarai elnök nagyon formás és lelkes, nemzeti szellemtől izzó be-

széddel nyitotta meg. A magyar föld termékeit, ugymond, a miket gyöngéd magyar kezek simogattak, kell hogy a magyar szívek felkarolják.

A kiállításon megjelentek Lator Sándor és Dobiecki Sándor országgyűlési képviselők is.

A pünkösdi vásárra szánt kiállítási cikkek valóban gyönyörűséggel töltik el a szívet. Többnyire egyszerű emberek, falusi leányok, asszonyok, a legszegényebb nép készítményei ezek; de annyi ügyesség, lelemény, csín, izlés, gyakorlatias érzék és művészies forma nyilván meg bennük, hogy a kényesebb igényeket is kielégíthetik.

Különösen a szőttés munkák és a finom himzések meglepően szépek.

A máramarosi szöttek, himzetek, gyékény, sás és szalma munkák, az ugozsai agyagipar termékei, a kun-szent-mártoni magyar népies majolika csinos apróságai; valamint a nagybányai gyékényfonások és a debreceni kamara kerületének országos nevezetességű különlegessége, a szalmafonás remekei egytől-egyig megérdemlik azt a szinte szokatlan érdeklődést, melylyel a közönség a vásár pompás cikkeit kapkodta.

Minden tárgy azonnal elvihető. Tesék már most elképzelni, mekkora sokadalom támadt a kiállítás termében és a kamara udvarán. Mindenki hozzá akart jutni egy-két mesésen olesó és diszes, gyakorlati értékű aprósághoz s egyes cikkek oly rohamosan fogytak, mintha ingyen osztogatták volna.

A kiállítás megtekintése nem kerül pénzbe. Jól teszi azonban a vásárolni kívánó közönség, ha lehetően azonnal fölkeresi a vásárt, mert oly kelendő ott minden portéka, hogy szombatig bizonyára hirmondó se marad a kiállítás szebbnél szebb cikkeiből.

A kamara közgyűlése.

Május 29-én lesz.

A Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara május 29-én pénteken délután 3 és fél óraker székháza tanácstermében rendes közgyűlést tart, melynek napirendjén több érdekes ügy szerepel.

Legnevezetesebb ezek sorában a kamara állásfoglalása az országgyűlés munkája és politikai viszonyok tárgyában.

A napirend tárgyai egyébiránt a következők:

I. Elnöki előterjesztések:

1. A kamara 1902. évi jelentéséről.
2. A külföldi vámszerződés előmunkálatairól.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben

Ajánlja „**HARMAT CRÈME**”

arczsépitő és bőrpoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan nem zsiroz tehát nappal is használható s az arcznak üdeséget, finomságot hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcz vörösség, májfolt, szömör, szeplő s egyéb bőrtisztítatlanságnál, valamint napégette és szélkifujta arcznál s kéznél. 1 tégely Harmat crème ára 1 kor. Hozzávaló Harmat szappan 1 db. 70 fillér. Ajánlja továbbá Harmat arczporát (pouder), mely készítmény az arcznak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rontja az arcz bőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármely más hasonló készítménnyel jól tapad s igen jól fed. Kapható fehér, rózsaszín és crème színben. Próbadozka Harmat powder ára 50 fillér. Nagyobb doboz 1 korona és 2 korona.

3. A gyáriparosok orsz. szövetsége debreceni fiókjának elnökválasztásáról.

4. Gebauer Károly debreceni iparos alapítványáról.

5. A szakirodalom támogatásáról.

6. A szikvizet gyártó gyógyszereszek kamarai illetékéről.

7. A kerületbeli cipész és szabóipari tanfolyamokról. (Keresk. min. 16045. szám.)

8. A baromfi küldemények vasuti szállításáról. (Keresk. min. 54531. sz.)

9. A kertmivelés ipari minősítéséről. (Keresk. min. 9544. sz.)

10. Az évi jelentések szerkesztéséről. (Keresk. min. 23617. ss.)

11. A nyíregyháza—mátészalkai h. é. vasut árudijszabásáról. (Keresk. min. 80673. sz.)

12. A távbeszélő hálózatnak Mártonfalva községre való kiterjesztéséről. (Ker. min. 28465. sz.)

13. Az izr. dohány-kisárusok szombati árulásáról. (P.-ü. min. 29210 sz.)

14. A szolnoki iparvasutról. (Keresk. min. 25611. sz.)

15. Folyó ügyekről.

II. Titkári jelentés az ügyforgalomról.

III. Az országgyűlés munkája és a politikai viszonyok. (A budapesti kamara megkeresése.)

IV. A chequeről szóló törvényjavaslat (Keresk. min. 12411. sz.)

V. A kamarai külkerületek új besztása. (A nagykarolyi ipartestület beadványa.)

VI. A műtrágyagyárak kartellje.

VII. A hazai ipar támogatása. (Az Emke megkeresése.)

VIII. Nyíregyháza város új országos lóvására. (Keresk. min. 23848. sz.)

IX. Vásáros-Namény kérelme két új orsz. vásár iránt. (Keresk. min. 26862 szám.)

X. A szolnoki Népbank és Takarékpénztár r.-t. kézizálogkölesön-üzlete. — (Jász-Nagy-Kun-Szolnokvármegye alispánjának megkeresése.)

XI. Az első máramarosi botgyár kérelmei.

XII. Államsegély ügyek:

1. Kérvények államsegély iránt.

2. Elintézkedések és vizsgálatok.

XIII. Kérvények:

1. Iskolafentartási segélyért.

2. Ösztöndíjakért és szakrajziskola segélyekért.

* **Lányi Ernő Debrecenben.** Lányi Ernő, a miskolci városi zeneiskola igazgatója, a jeles zeneköltő, a ki magyar dalaival Debrecenben is sok nevezetes diadalt aratott már, tegnap Debrecenben időzött. A jeles zeneköltő néhány jóbarátját látogatta meg és az esti vonattal visszautazott Miskolcra.

* **Királyi kitüntetés.** Igen szép kitüntetésben részesült legközelebb dr. Händel Vilmos debreceni jogakadémiai tanár édesatyja, Händel Vilmos selmecbányai ágost. hitv. evangélikus lelkész főesperes. Ő felsége az egyházi és közügyek körül kifejtett buzgó működéséért a Ferenc József rend lovagkeresztjével tüntette ki.

* **A Csokonai-kör és az országos irodalmi szövetség.** Az országos irodalmi szövetség ma szerdán tartja Budapesten szervező értekezletét, holnap csütörtökön pedig alakuló gyűlését. A Csokonai-kör ez értekezleten és gyűlésen való képviselőjéül Dobieczy Sándor alelnököt kérte

föl, a ki a választmány által kifejezett feltételekkel ki fogja jelenteni a Csokonai körnek az irodalmi szövetséghez való csatlakozását. Az irodalmi szövetség alakuló gyűlésére még Komlóssy Arturnak és Kardos Albernek is föl kellett volna utazniok, valamint a Petőfi társaság megbízásából Szávay Gyulának is, de őket másnemű sürgős elfoglaltságuk itthon tartja.

* **Márk Endre alapítványai.** Márk Endre ev. ref. főiskolánk főügyésze megboldogult neje emlékére kegyeletes, szép alapítványokat tett. Ezek közt 100 koronát adományozott a debreceni siket-néma iskola alapja javára is, melyért ez uton mond köszönetet Oláh Károly közművelődési tanácsos.

* **Jogász juniális.** A felállítandó joghallgatók köre javára nagyszabású juniális rendez a debreceni jogakadémia polgársága június 13 án a Dobos-pavillon helyiségeiben. Az estélyen kellemes szórakozást talál majd Debrecen előkelő közönsége, a miről a 100 tagú rendező bizottság gondoskodik. Az estély tombolával fog kezdődni, a melyre a debreceni közönség és több egyesület adja majd a tombola tárgyakat. És így az est sikerén nemesak az a 100 kitűnő táncos fáradozik, hanem mindazok a hölgyek és más szives adakozók, a kik ajándékuikkal szaporítják a tombola tárgyakat. — A Dobos helyisége valóságos tündéerkertté lesz átalakítva. Pálmákkal és más déli növényekkel díszített sátrak lesznek felállítva, a hol a pezsgőt, borokat és trafikot Debrecen legszebb tündérei fogják árusítani. Az ott eladandó cikkek ára rendkívül mérsékelt árakban lesz megállapítva. — A szives adakozók, a kik a tombola tárgyakat összeadják, a tárgyakat sziveskedjenek ifj. Ozory István Egyháztér 8. sz. lakására küldeni.

* **Leköszönés a tisztirangról.** Mórász Sándornak a debreceni m. kir. 3-ik honvédgyalogezerednél viselt tiszti rendfokozatáról való leköszönését a m. kir. honvédelmi miniszter elfogadta.

* **A nőipariskola majálisa.** Tegnap délután megelevenedett a nagyerdő. Színes üde virágok lepték el a sudár fák alját s a lombokon átszűrődő napsugár gyönyörködve játszott az eleven csoportokon. A nőipariskola fiatal leánynövendékei tartották szokásos majálisukat. A jókedvtől ragyogó, csevegő, kacagó lányok csoportjánál árnyékként jelennek meg serkedző bajszu nekiöltözött legények s az ébredő szerelem fuvolahangján megkezdik a társalgást:

— Nagyszerű idő van!

Egy öreg néni meg bácsi csendesén üldögélnék a padon. Mosolyogva nézik a fiatalokat és mennyi emlék, mennyi szomorú lemondás van mosolygásukban. A fiatalok pedig mulatnak, övük a boldog ma és a még boldogabbnak álmodott jövő.

A nőipariskola növendékei már korán délután kivonultak a nagyerdőre, hol sétával, társasjátékokkal töltötték az időt.

Este tánc volt a nagyerdei vigadóban, melyet zsutolásig megtöltött a fiatalság. Lapunk zártakor Magyar Imre ugyanesak húzta még egy hatodik gimnázista rendelkezésére, hogy: Nem házasodom meg soha.

* **Bulyovszkyné Lilla és a Csokonai kör.** Bulyovszky Gyuláné Szilágyi Lilla a nagyhirű színművész, a ki a magyar névnek nemesak itthon, hanem a külföld színpadjain is dicsősséget szerzett, tegnap töltötte be 70-ik évét Kolozsvárt. Ez alkalomból Komlóssy Artur, a Csokonai kör alelnöke, megleghangu sürgönyben üdvözölte a kör nevében, annál is inkább, mert a híres művész annak idején a Csokonai-kör színészeti jubileumát és kiállítását hathatósan előmozdította.

* **Értesítés.** A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya részéről a szülők és gyámok értesítettnek, hogy a m. kir. honvéd hadapród iskolákban az 1903—4 tauév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmények megérkeztek. Pályázati véghatáridő augusztus hó 1-ső napja a vonatkozó hirdetmények a városi tanács katonai és illet. ügyosztály hivatalos helyiségében (Városház emelet 17 ajtó) megtekinthetők, hol az érdeklődők felvilágosítást nyernek.

* **A gázvilágítás fejlesztése.** A debreceni közvilágítási viszonyok fokozatos fejlesztése egyik legfontosabb feladata a város vezetőségének. Örömmel tapasztaljuk, hogy a gázvilágítást fejlesztik is a megengedhető határok közt s tavasz óta 4 nagyobb utcánkat látták el rendszeres gázvilágítással. Most tervezi a gázgyárigazgatósága a Miklós és Széchenyi utcák végén eső külső utcák megfelelő gázvilágítással való ellátását is s így gázvilágosítást kap a Széchenyi utca végén levő térség, a mivel a Széchenyi utcai kertek lakóinak régi jogos óhajta megy teljesedésbe. Tekintettel arra, hogy a színház kertbe levő, Csapó utcára vezető átjáró is fontos közlekedési ut legalább is a kora esti órákban, itt is rendezni fogják a világítást. Ugyanis eddig az ezen átjárónál meglevő gázlámpák a színházi gázvezetékhez tartoztak s a színház világítással együtt kezeltettek, következképpen a színházi szezon végével senki sem gondolt velük. Ezután azonban külön kezelésbe veszik azokat s az átjáró éjfélig rendesen világítva lesz.

* **Járványok a megyében.** Hajdúvármegye több községben így B. Ujvároson és H. Nánáson veszedelmes arányokat öltött a vörheny járvány. Szerencsére azonban a hatóság idejekorán megtette a legszélesebbkörű intézkedéseket s most már egyre gyéribben érkeznék újabb megbetegülésekről jelentések.

* **Magyar nóták a Bikában.** Tegnap este az Arany Bika új kávéháza zsutolásig tele volt előkelő közönséggel. Ezt az alkalmat alkalmat az ott hangversenyző Rác Károly arra használta fel, hogy egész este csupa színmagyar régi jó nótákat húzott. Az agyon nyűtt Bobmuzsika, Fregoli-induló, bécsi keringő, angol bakugrásos zene egyetlen egyszer sem zavarta meg a felséges, szívhez szóló, édes bus magyar hallgató nóták, népdalok, kesergők és kurucénekek összhangját. Rác Károly igazi nagy művész: a

hegedűjének, a vonójának lelke van, mely sirni és nevetni tud s a régi magyar világot képes ide varázsolni ebbe az elfajzott, nemzetközi szellemű, idegent majmoló mai korba. Tegnap azonban magyar nótáinak rendkívüli hatása még fokozta kedvét, erejét, úgy hogy a Bikában megzendült csodaszép nemzeti nóták valósággal a feledett és idők tiszta gyönyörűségeit ujították fel. Jó példa ez, melyet érdemes folytatni és követni. Az ilyen színmagyar zeneesték bizonyára mindig nagy közönséget fognak a Bikába vonzani.

* **Vasutársaságok közgyűlése.** A jövő június hónap 9-én tartja rendes évi közgyűlését a Füzessabonyi vasút részvénytársaság a városháza kis tanácstermében d. u. 3 órakor. Ugyanezen hónap 10-én délelőtt 9 órakor pedig a nánási vasutársaság tart közgyűlést ugyancsak a városháza kistanácstermében.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán elhaltak: Horváth Károly ev. ref. 7 napos, Pál Juliánra ev. ref. 9 éves.

* **Betörés a szőlőskertben.** Széll István kántortanító hatvan utcai szőlőjében ismeretlen tettesek feltörték a csürt, s onnan több tajtékpipát és egyéb értékes ingóságot elemeztek. A betörés tetteseit a csendőrség nyomozza.

x **Cseresznye** ugyszinte cukorborsó és másféle zöldség neműt legolcsóbban szállít utánvétel mellett 5 kilótól feléle a Csolot M. féle gazdálkodás Görsz-ben.

EGYHAZ es ISKOLA.

Az obati iskolák bezárása. A külső és belső Obaton most ért véget a tanév s tegnap bezárultak az iskolák. Ezt megelőzőleg megtartották az évvizgát, a melyek nagyon szép eredményel végződtek. A vizgákon jelen voltak Oláh Károly közművelődési tanácsos, Kovács János ev. ref. népiskolai felelős, Szabó József róm. kath. plébános és Farkas Albert községi iskolai gondnok. — Az iskolákat szeptember hónap 1-én nyitják meg újból, addig pedig mind a két puszta nyitva lesznek a menházak.

Zeneakadémiai képesítés. Weisz Ella kisasszony a napokban tette utolsó szakvizsgáját az Országos Zeneakadémián, a vizsgálbizottság egyhangú elismerése mellett. A fiatal zongoraművész kitűnő oklevelet nyert.

TÁVIRATOR.

Összeesküvés a szerb király ellen.

Belgrád, május 26. A rendőrség a montenegrói udvart kompromitáló iratokat fedezett fel. *Nikola összeesküvést szőtt Sándor király élete ellen.*

A monakói herceg meghalt.

Páris, május 26. Az immár későn ugyan, de mégis betiltott gépkocsi versenynek több sebesültje van. *Albert monakói herceg,* a ki a verseny első napján sebesült meg, sebei következtében az este meghalt.

Elhunyt orvos.

Budapest, május 26. *Iszlay József* tanár, ismert, jeles fővárosi fogorvos meghalt.

A forrongó Balkán.

Konstantinápoly, május 26. Smerdesben újabb összeütközés történt egy bolgár bandával. 180 házat ágyulövésekkel szétromboltak. A bolgárok hír szerint 100 embert vesztek.

A gépkocsi verseny áldozatai.

Libourne, május 25. Újabb súlyos balesetet jelentenek. Egy Chayssas nevű urnőt, ki zenetanár férjével kerékpáron ment a libousnei útra, hogy láthassa az autók arra vonulását, elgázolta egy gépkocsi. Az urnőnek kinek az autóbil mindkét lábát elhasította, állapotát reménytelennek mondják.

A kivándorlás hiénái.

Budapest, május 26. Nagyszabású visszaéléseknek jöttek nyomára. Felvidéken több hatósági személy ezer meg ezer embert csábított kivándorlásra, hogy ingatlanukat olcsón megvehessék. A belügyminisztérium a vizsgálatot elrendelte.

Felfedezett kártyabarlang.

Budapest, május 26. A rendőrség kártyabarlangot leplezett le, mely évek óta szedte áldozatait. A játék egy kereskedő lakásán volt. Krecsányi kapitány tetten érte a házard játékosokat. A kártyabarlang tulajdonosát holnap letartóztatják.

Emberégés egy lakodalmon.

Arras, május 26. A citadella egyik épületében Salmon hadmérnököt leányának menyegzőjére ünnepelték. E közben az egyik szoba függőyei meggyulladtak és a tűz gyorsan terjedt. Tizenöt személy, többnyire asszonyok, szenvedett sérüléseket, köztük az egyik igen súlyosakat. Attól tartanak, hogy a pánik kitörésénél nem tudott mindenki elmene-külni.

Gabona törzsde.

Budapest, máj. 26. Buzakinálát mérsékelt vételkedv javult. Kedvező irányzat mellett 30,000 métermázsa került forgalomba 2 és fél fillérrig drágább áron. Egyéb gabonanemek kedvezők. Idő: borul

Buza áprilisra	7.83—84.
„ májusra	7.45—47.
„ októberre	6.55—56.
Rozs áprilisra	5.82—83.
„ októberre	5.48—49.
Zab áprilisra	6.43—44.
„ októberre	6.44—45.
Tengeri májusra	6.37—38
„ júliusra	6.38—39
Répe augusztusra	12.40—50

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Esküdszéki tárgyalások.** A júniusi esküdszéki tárgyalásokra eddig a következő bűnügyek vannak kitűzve: 15-én Balogh Imre szándékos emberölés büntette, 19-én Bangó Márton rablás büntette, 22-én Sám Gyula rablás büntette, 23-án pedig Acs Kis Gábor halált okozott súlyos testi sértés miatt fog az esküdtek előtt állani.

Regénycsarnok.

A kedves vendég.

Irta: *Erdélyi Gyula.*

(Folytatás.)

Elérte a délpontot. Összes előnyében bemutatta magát két hét alatt s kezdtek a hátrányok feltűnedezni, édeskés, ravasz, örökké hízogó modora kezdett undorító lenni. Előbb a nő, később a férfi, napról-napra fedeztek fel valami kiállhatatlanságot (ez különben minden hosszabb távú vendég közös sorsa). Férfi és nő titokban gondolkozni kezdetek eltávolításáról, a legerősebb példákra siket maradt a kedves vendég, a ki mindent eltűrt egykori drága tanulótársától.

Egy nap azután Mlitzenburgi Mlitz kirukkolt vele, hogy ő hosszabb időre elutazik hazuról.

— Se baj, pajtás, most tudhatod meg azután, milyen kincset birsz te Csélessi Cséli Gidában, a lelkedet is rám bizhatod.

Csakugyan a Csélessi Cséli az elutazás hírére is rendületlenül megállta vendégi hivatalát.

Újabb tanácskozás. Vendéget vártak Csélessi már ekkor egész lényét előnyök nélkül mutatta be, elfelejtette hol van, néha berugott, csapszéki modorban viselte magát. A gazda felesége unszolására kijelentette neki, hogy engedjen meg de ma a szobájába kénytelenek az ebédet küldeni, mert a fontos családi ügyekben tanácskozni rokonok érkeznek. De ne haragudjék.

— Ej, ej! Almos, hát nem ismered te Gidádat, — ez a nemes sziv mindent megért s haragra képtelen.

Ettől fogva a vendég a szobájában ebédelt. Észrevette a sülyedést s igyekezett helyzetét kizsákmányolni, mert látta, hogy itt lesz nemsokára az a perc, melyben a kapufélfának háttal kell fordulnia. Apró kölcsönök a cselédeknel, a kocsimában, a falu többi előkelőinél, szegény beteg anyjának küldötte mind.

A sülyedés nagyobb fokot ért el, kis szállásolták szobájából s az egyik inassal aludt együtt, a cselédekkel evett nem beszélt vele régi tanulótársa csak néha s akkor is titokban.

— Csélessi Cséli nem haragszik. Értem, miért vagyok én az inassokkal, a cselédekkel, hogy képezem lelküket s ellenőrizze m őket, köszönöm barátom, hogy alkalmat adtál nekem szolgálatot tenni, Csélessi nem szeret adós maradni.

A legnagyobb kártya is ki volt adva. Most már nem lehetett mást tenni mint felmondani a vendégszeretet. Mlitzenburgi Mlitz Almos ezt is megtette.

— Értem, a feleséged nem türhet engem, mert féltékeny reám, hogy nemes szivedet velem is megosztod. Megyek de fizess meg önfeláldozásomat, mert csak nem kívánhatod, hogy hiába töltöttem itt az időmet?

Megegyeztek; a lovag ötszáz forintot fizetett, hogy vendégje elhagyja házáat.

Nem egyedül távozott, hanem miután mint apostol jött, tizenkettőmagával. — tizenegy ezüst kanál kíséretében. Utolsó szava volt:

... Tudom, hogy sohasem fogtok elfeledni ...

(Vége.)

NYILT-TÉR.**Fix fizetéssel**

alkalmazást nyernek oly intelligens megbízható egyének, — nők is — kik gyermekbiztosítással kívánnak foglalkozni.

A szakmába járatlanok be lesznek oktattva.

Közelebbi felvilágosítás **Wallerstein Fülöp fia** czégnél (Piacz-u. 24.) nyerhető.

||| Kiadó üzlethelyiség. |||

**Piacz-utca 65. sz.
alatt egy üzlethe-
lyiség berendezés-
sej együtt azonnal
kiadó.**

Ertekezhetni lehet
Doszpoly János utóda cégnél.

Budapesten

élénk forgalmu

női kalap szalon

esaládi körülmények folytán előnyös feltételekkel átadandó. Ajánlatok „Biztos jövő” jelige alatt **Blockner I.** hirdető-irodájába, Budapest, IV. Sütő-utca 6. kértnek.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.
Az üvegek felszerelése a kereskedelmivédjegy-törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitűnően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgörcsöt, kólikát és hasasikarást. 5. Gyöngéd székélest okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a mélaút és megerősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájposhadásnál és minden fog- és szájbetegségeknek, megszünteti a felbőgést és a száj meg a gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszert képez minden seb, lázas kiütések, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, kiütések ellen, megszünteti a fejfájás, migást, szaggatást, kösz-, rüh, kösz és bőrvénnyel, fül-fájást stb. Vigyázni kell mindig a zöld apáca-védjegyre, mely felett látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozzadjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban; bérmentve bármely postaállomásra Ausztria-Magyarországon 13 kis-, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csakis az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyogyerejében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbel, annál értékesebb és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meghozzák a segílyt és sikert, legalább az orvos megékeztet; természetesen soha sem szabad hamisítványokhoz vagy más hatásalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olcsó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez melyet minden esetösségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismervél megkapni, ott rendelkez meg közvetlenül ily cím alatt:

— Thierry (Adolf) Örangyal-gyógyszertára Pregrada Rohitsch Saverbrana mellett. —
központi raktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

„Parisi divat áruházban”

Nagy Pünkössti vásár!

Rém olcsó árak mellett kapható,

Blousok,

Napernyők,

Utazó gallér és

k ö p e n y e k.

Remek női diszitett kalapok.

„Parisi divat áruházban”

„Parisi divat áruházban”

„Parisi divat áruházban”

691 v. k. szám.
1903

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 1293—3 1903 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Vértessy Kálmán részére Barcsay Miklós és neje debreceni lakosoktól 674 kor. 46 fill. tőke, ennek 1902 évi május hó 6 napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 131 kor. 26 fill. perköltség erejéig 1902 évi május hó 26-án bíróság fel foglalt és 1379 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1903 évi június hó 24-én délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Homok-

kertben, alperesek lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debrecen, 1903 évi május hó 24-én.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

708 v. k. szám.
1903

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak Ph. 527—3 1903 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Főlegyházi János részére Kolozs-

váry Dezső martonfalvai lakostól 80 kor. 60 fill. tőke, ennek 1902 évi december hó 10 napjától számítandó 5 százalékos kamata és eddig összesen 26 kor. 40 fill. perköltség erejéig 1903 évi március hó 7-én bíróság fel foglalt és 840 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1903 évi június hó 16-án délután 3 órakor kezdetét veendő és Martonfalván, alperes lakásán, megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debrecen, 1903 évi május hó 19-én.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

Beszél, nevet és énekel a „GRAMOPHON“! (Beszélőgép)

Beszerzi magának minden jó házi asszony; ha meglátja:

Mentze Henrik ujdonságok áruházában, Debrecen, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán
a most érkezett „SUPERIOR“ tűzzománc főzőedényeket,

melyek meglepő szép vörösbarna színben, minőségre és tartósságra *felülmúlhatatlanok*. (Kéretik a „Superior“ védjegyre ügyelni.)
— Egyszeri próba elégséges arra, hogy bárki is meggyőződjék arról, hogy kizárólag *jó minőségű árut, olcsó szabott árak mellett* **MENTZE HENRIK** ujdonságok áruházába szerezhető be a legjobban, hol igen nagy választék van háztartási különlegességekben, gyermekjátékokban, műiparukban, piperecikkekben és mindenféle alkalmi ajándékokban.

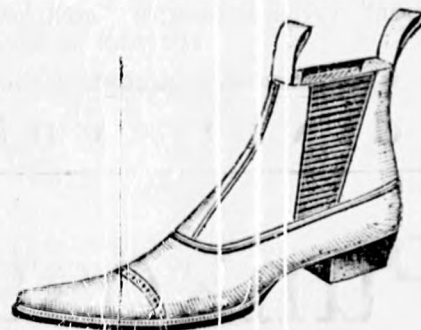
Pénc-, szivar- és cigarettatárcák, kézi bőröndök, laj-, ruha- és fogkefék, szappanok, puderek, valódi kölni viz és illatszerek, tükrök és fényképkeretek, valódi doube és gyász nyakláncok, brostük és fülbevalók, teljes tennis felszerelés, hintaágyak, ugyszintén valódi egyiptomi cigarettá papirok stb.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Araink olcsósága feltűnést keltő!

Igen erős
női bőrcipő
mindennapi haszná
latra páronként
frt. 2,40

Tartós
női fűzős cipő
páronként
frt. 3,—

Tartós
uri bőrcipő
borítással
páronként
frt. 2,50

Kitűnő
uri fűzős cipő
Bakkancs alak
páronként
frt. 3,—

Erős
női gomboscipő
páronként
frt. 3,75

Elegáns
női szalonzcipő
páronként
frt. 1,50

Debreczeni főraktár:
Piacz-utca 50.

Miklós-utczával szemben.

Tartós
uri bőrcipő
sima
páronként
frt. 3,—

Elegáns
uri fűzős cipő
páronként
frt. 3,25

Női
keresztcsatos cipő
fekete és színes
páronként
frt. 2,25

Kitűnő
leány
fűzős cipő
páronként
frt. 1,70
és feljebb

Kizárólag magyar
gyártmány.

Elegáns színes
leány fűzős
és gombos cipő
nagyág szerint
páronként
frt. 1,70 és
feljebb

Gyermek fűzős
és gombos **CIPŐK**
fekete és barna
páronként
frt. 90 és
feljebb

A monarchia legnagyobb czipőgyára:

„Turul“ czipőgyár r. t. Temesvárrott

Debreczeni főraktár: **Piacz-utca 50.** Miklós-utczával szemben.